

J E L E N K Ö R.

90. szám

Pest, szerda november 11^{kén}

1835.

Foglalat: Magyarország (országgyűlési tudósítás; kinevezések; gr. Esterházy Vincze †; különféle). Ausztria (bécsi vizcsatorna és katonai tisztváltások). Anglia (O'Connell; Courier és Globe a' belga hollandi ügyről; M. Chronicle Franciaország ellen; Fairman; Kent hgné 's a' t.). Franciaország (Latapie elítéltetése; két új követ választás; katonaság szelleme, Fieschi; Bon Sens 's Quotidienne hírlapok kiadói fölmentetnek). Spanyolország (hadi hírek; Southern utja; sevillai mozgások; Osorio ezredes; andujari junta nyilatkozása és fölmozlása; egyveleg). Amerika (egyesült státusok, Brazília, Mexico). Törökország. Elegyhírek. Bankrészvény.

MAGYARORSZÁG.

Pozsony. Nov. 6kán közelebbi kerületi filészekben a' legújabb két. kir. válaszon kívül, tanácskozás alatt volt még megállapíttatása azon tárgyaknak is, mellyeket még ezen országgyűlés alatt lenne szükség elvégezni. Illyeknek vétetett: a' dözma v. tízed haszonbérleti elsőség; a' megyei közmunkák váltsága, továbbá ingatlan vagyontmentelen birhat e sajátképen? a' világos adósságoknak nem elbecsülés 's birtokba vezetés, hanem a' kielégítési alapul adott jószágnak árverés által eszközöndő eladatásából kerülő kész pénzzel kifizetése; a' kisajátítás (expropriatio) 's az adóalapul szolgáló porták ideigleni helyesb osztályu elintéztetése forgottak a' tanakodási szönyegen.

Ő cs. kir. apostoli fölsége oct. 22ki legfensőbb határozata szerint a' cs. kir. keleti akademia igazgatóját Rauscher Józsefet „Komárom fölötti Monostori B. Sz. M.“ czimzetes apátságával méltóztatott fölruházni. — A' m. kir. udv. Kancellaria Pöschl Jakab udvari lajstromizót jegyzőkönyv-igazgatási segédde; Skoda Ferencz accessistát udv. lajstromizóvá, és Hensich Antal kancellariiai practicanst udv. accessistává nevezte ki.

Ő cs. kir. fölsége a' diósgyőri és tokaji egyesített kam. urodalmak praefectusi hivatalára Gosztonyi Aloizt a' cserepi, edelényi és lippai kam. urodalmak eddigi ügyészét méltóztatott kinevezni. A' nm. magy. kir. udv. Kamara Rézy Vilmos Soborsinban volt sókerülöt, Halmágyra sómázsássá alkalmazta (k. kam. tudósítás).

Az ausztriai hadisereg egyik jelesebb generálja gróf Eszterházy Vincze, hg. Lichtenstein veje, a' mult oct. 19kén Morvában Eisgrubon mellvízkórságban meghalálozott élte 49ik évében. —

Különféle. Bécsben a' cs. kir. egyetemnél mult 183 $\frac{1}{2}$ iskolai évben 102töt avattak föl orvos-doctorrá, kik közt a' két magyar hazából 14 találkozik. (A' nyomtatott névsorban egy konstantinápolyinak nevét is olvashatni.) — Statistikai jegyzetül a' kéthazabeli Minorita-rendről, mellynek már csak abban is igen szép érdeme van, hogy a' moldvai és bukovinai (magyar havasalföldi) magyar helységeket ő látja el lelki-áttalakkal, 1836ra kiadott névkönyvéből hitelesen

említhetjük: hogy jelenleg e' rend tagjainak száma 197, 's lakjaik e' következő helyek: Miskolcz, Eger, Nyir-Báthor, Nagybánya, Szilágy-Somlyó, Csütörtök, Lőcse, Imregh, Arad, Szeged, Lugos, Páncsova, Kolozsvár, Kanta, Besztercze, Nagyenyed, és Maros-Vásárhely. Moldvában, az ott pászterkodó atyák következő helyeken tartózkodnak: Szabófalván, Forrófalván, Gorczafalván, Jáson, Klesán, Pustinán és Presestván; — Bukovinában pedig: Vaskonczon. Ezen helyek csupán mint székezési helyek vannak fölhozva, nem említvén az azokhoz tartozó fiók magyar községeket, és reform. vallásuakét. Valóban nem megvetendő az e' tartományokban lakozó magyarok száma. Oláhországban Bukarestben tudjuk, milly népes a' magyarság, A' minorita-rendnek Romában is két tagja van mint gyóntató (penitentiarus) a' hazánkbeliekre nézve. — Más statistikai jegyzet a' pozsonyi egyházi hangászegyesületről: Ennek tagjai a' most f. 1835ben 414; kik közt gyámolítók 276; munkások 62; gyámolítók és munkások 41; tiszteletbeliek 35. —

A' gácsiaknak örömnepjük vala oct. 18án, midőn m. Scitovszky János rozsnyói megyés püspök ur a' város közepén álló 's ezelőtt mintegy 60 esztendővel elkezdett, de csak ez idén a' Forgách grófok buzgósága 's más háladatos emlékezetü hívek ajánlataik által tökéletességre jutott kettős tornyu diszes templomot szokott szertartással fölszentelé. A' végbement ájtatosság után gróf Forgách Antal urnál fényes lakoma következett. Az igen buzgó főpásztor ur sűrű foglalatosságai közepett is, a' merre járt, nem mulasztá el meglátogatni az iskolákat, mellyekben a' jelesb tanulókat mindeütt ajándékokkal jutalmazá. —

A' vizcsatorna létesítésére, melly Bécs külvárosit Kahlenhegyről vízzel látandja el, Sina György báró 's dús pénzváltó, magyar birtokos, 30,000 pengő forintot ajánlott. E' fölött az aláírás hiánya fődésére 's pótlására a' mennyi csak kívántatni fog száztól négyes kamat mellett kész hitelezőnek ajánlkozott. —

A U S Z T R I A.

Ő cs. kir. fölsége Fridrik főbget, Károly főhg 3ik fiját, a' megüresült Ertmann soredred tulajdonosává; — De Lort altábornagyot pedig másod tulajdonosává nevezte ki. — A' cs. kir. seregnél, utóbbi jelen-

tésünk óta történt változások sora következő: Mannl Ferencz gen. őrnagy a' 2ik patt. ezred; Simm József gen. őrnagy pedig a' 4ik patt. ezred tulajdonosa lett. Előléptettek: altabornaggyá: Milanes Farkas gen. őrnagy a' mérnök-testnél, különben mint Péterváradon várparancsnok; — ezredessé: Feuerstein Antal gr. alezredes a' császári könnyű lovasoknál; — alezredesekké köv. őrnagyok: Ther Péter a' Coburg-huszároknál; Lobkowitz József Mária hg. a' Miklós császár-huszároknál; Thurn Taxis Vilmos hg., Palombini 36 sz. sereztől Sándor császár 2. sz. serezhöz, és Mengewein György a' főszállásmesteri karnál; — őrnagyokká következő kapitányok: Rizzardi György, Wimpffen 13. szám sereztől Albrecht főherceg 44ik sz. sereznél; Marek Ferencz Albrecht főhg. sereztől a' 36. sz. Palombini sereznél; Saint-Julien Kelemen gr., Gusztáv Wasa hg. 60 sz. sereztől Rainer 11 sz. sereznél; Neustaedter József báró, a' pétervárad határőrségi ezredtől az ogulininél; Hegedűs Mihály a' Coburg-huszároknál, Bretzenheim Alfonz hg. a' Miklós császár huszároknál, és Korszybszky János a' Ferdinand-huszároknál. Cointrelle József őrnagy 's a' badeni kat. fürdőház parancsnoka lécsi helyőrnagy lett. Nyugalmaztattak: Gemperti Antal gen. őrnagy a' mérnök-testtől, altabornagyi czímmel; — alezredes: Pongrácz János a' Coburg-huszároktól; Takács Gábor a' Miklós császár huszároktól; — őrnagy: Satankovich András a' Ferd.-huszároktól, alezredesi czímmel és díjtoldalékkal; Ciesius Jakab, Albrecht főhg. sereztől díjtoldalékkal; és Szilávy Antal, Sándor császár-huszároktól; — kapitány: Schneider Antal az 1. patt. ezredtől őrnagy-czímmel és nyugpénzzel, és Neuritter Lajos, b. Strauch 24 sz. sereztől őrnagy czímmel és díjtoldalékkal. Auenfels István nyug. gen.-őrnagy pótlólag díjtoldalékat nyert. Külső reudeket 's azok viselésire legfensőbb engedelmet nyertek: Klebelsberg János gr. lovassági gen. és Theresienstadti várparancsnok; továbbá altabornagy: Meisdorf-Pouilly Em. gr. csehországi kat. kormányzó, Nugent Laval gr. tengerparti kat. kormányzó és Salis Rudolf gr. Ferencz Károly főhg. főudvarmestere a' lengyel kir. fejjérsas rendet; Windisch-Grätz Alfréd fejdelmi hg. az orosz cs. sz. Sándor-Newsky-rendet gyémántokban; Gorzkowszky Károly, Fieischer Ferd. báró, és Mengen Vilmos b. az orosz cs. sz. Annarend első osztályát koronával; — gen. őrnagy: Ciam-Matinitz Károly gr. ő cs. kir. főlége gen. segéde és Liechtenstein Károly az orosz cs. sz. Anna rend első osztályát gyémántokban; Reuz-Köstritz Henrik fejd. hg. az orosz sz. Anna-rend első osztályát koronával; Coudenhoven Ferencz gr., Lambert Ferencz gr., Auersperg Károly hg., Wrba László gr., Haugwitz Norbert báró és Hauer Ferdinand báró a' lengyel királyi sz. Szaniszló-rend első osztályát; Dandolo Szilve gróf contreadmiral a' görög királysági Megváltó-rend nagy commandeur keresztjét; Accurti Mihály báró contreadmiral a' pápai sz. Gergely rend közép keresztjét; — ezredes: Madlener Henrik a' 25 sz. Trapp sereznél, és Csorich Antal, a' 42 sz. Wellington-sereznél az orosz cs. szent Anna-rend 2ik osztályát gyémántokban; Kukletta Matyas a' Miklós császár huszároknál az orosz cs. sz. Ladomér rend 3ik osztályi keresztjét; Rusber

Henrik b. a' 20 sz. Hoehenegg sereznél, Bianfeld Ferencz a' 28 sz. Baillet de Latour sereznél Esch Ferencz b. a' császári vasasoknál, Wuesthoff Fridrik b., Fiquelmont drag. ezrednél; Bellegarde August gr. a' savoyai drag. ezrednél; Dankelmann Vilmos b. a' Szász-Coburg dzsidásoknál, Lenk Jakab b. az 1. patt. ezrednél, és Vaccani Kamill a' mérnök-testnél az orosz cs. sz. Annarend 2ik oszt. keresztjét; Prokesch-Osten Antal a' 17 sz. Hohenthohe Langenburg-sereznél, 's fólhatalmazott minister a' görög kir. udvarnál, a' görög Megváltó rend közép, 's Corner József hajó-kapitány ugyanezen rend kis keresztjét; alezredes: Segur Aug. gr. a' lengyel kir. sz. Szaniszló-rend első osztálybeli keresztjét. Manz Károly a' 4ik vadász zászlóalj parancsnoka, és Reiche Vilmos a' fő-szállásmesteri karnál, az orosz sz. Anna rend 2ik oszt. keresztjét koronával; Mattauschek József az 54. sz. sereznél gránátos zászlóalji parancsnok, és Lobkowitz József Mária hg. a' Miklós császár-huszároknál az orosz sz. Anna-rend 2ik oszt. keresztjét; Cerda Jenő a' 2ik vadász-zászlóalj parancsnoka a' lengyel kir. sz. Szaniszló rend 3ik oszt. keresztjét; Maurer József a' 16 sz. Fridrik főhg. sereznél a' görög kir. Megváltó-rend kis keresztjét; — őrnagy: Dewary János a' 36. sz. Palombini-sereznél grán. zászlóalj-parancsnok az orosz sz. Annarend 2ik oszt. keresztjét koronával; Moll János b. ő cs. kir. főlége szárnysegéde az orosz sz. Anna rend 2ik osztályi 's a' szász kir. érdem-rend közép keresztjét; Lederer August b. ő cs. k. főlége szárnysegéde, és Schweiger József b. az orosz sz. Anna rend 2ik oszt. keresztjét; Merveldt Miksa gróf a' császár-huszároknál, Borosini József a' 29 sz. sereznél, Colloredo Mannsfeld Ferencz gr. az első vadász zászlóalj parancsnoka, Eölbey Ferencz és Regézi Brezenheim Alfonz hg. a' Miklós császár huszároknál. Huttschenreiter Ferencz a' patt. őrseregnél és Rueber Ignác a' mérnöktestnél a' lengyel kir. sz. Szaniszló-rend 3ik oszt. keresztjét, Logotetti Péter korvettkapitány a' görög Megváltó-rend kis keresztjét; — kapitány: Schuhknecht Antal és Baumann Károly az 1. 's 2ik patt. ezrednél, Sunstenau Fridrik a' 11. sz. Rainer főhg. sereznél, Neipperg Alfréd gr., Isakovits György, és Bianchi Ferd. báró a' Miklós császár-huszároknál az orosz sz. Ladomér-rend 4ik oszt. keresztjét, Eynatten August b. a' Hardegg vasasoknál, Földvály István, Paar Alfréd gr., Castiglione József gr., és Pandý Samuel a' Miklós császár-huszároknál a' lengyel sz. Szaniszló-rend 3ik oszt. keresztjét, Kudriafsky Lajos a' 8. sz. Lajos főhg. sereznél a' görög Megváltó-rend kis keresztjét; — alkapitány: Wallemare Ferencz, Besozzi Emil gr., és Szilávy Eduard a' Miklós császár-huszároknál az orosz Anna-rend 3ik oszt. keresztjét, Morzin Péter gr. 34. sz. Benzur-sereznél az orosz sz. Ladomér rend 4ik oszt. keresztjét; — főhadnagy: Bubna Vincze gr. a' császár-huszároknál az orosz sz. Annarend 3ik oszt. keresztjét, Posselt Adolf a' Miklós császár-huszároknál, és Járossy Károly a' 32 sz. Ferencz Ferd. főhg. sereznél az orosz Ladomér-rend 4ik oszt. keresztjét, Bourguignon Antal b. hajó-zászlóalj a' görög Megváltó rend kis keresztjét, Miladota János b. a' Szász-Coburg dzsidásoknál, Zenone Cezár gr. a'

4ik vadász-zászlóaljnál, — továbbá alhadnagy: Koller Sándor b. a' Miklós ezár huszároknál, Schram János a' 42 sz. Wellington serezednél, Gallenberg József gr. a' Minutillo drag-ezrednél, Skorzepe Mátyás az 1 patt. ezrednél és Lepkowszky Adolf a' mérnök-testnél a' lengyel kir. sz. Szaniszló-rend 4ik osztályi keresztjét, Andreoli Ferencz a' Károly főhídi díszadásoktól a' pápai sz. Gergely-rend kis keresztjét; végre Rosner Jakab az udv. haditanács előadó tagja az orosz cs. sz. Anna-rend 2ik oszt. keresztjét.

A N G L I A.

Az O'Connell pártján levő irlandi lapok fölszólítást közlenek az irlandi néphöz, mellyben az 1835ki O'Connell-adó-beszédes végett előre meghatározott nap közeledését hirdik, 's arra ösztönzik a' népet, hogy ez idei adományát, mennyire lehet, még szaporítsa, mert a' „szabadító“ azaz O'Connell, számos költséget kénytelen tenni a' nép ügyében 's érdekében. A' szabadelmű lapok igen reménylik, hogy az idei adomány tetemesb lesz az eddigi valamennyinél, mert O'Connell mostani állása a' kormányhoz nagy reményt támaszt az irlandi népben jövőre nézve, 's hálára gerjeszti azt O'Connell iránt.

Az Examiner, radical lap szerint O'Connell azon mondása, mintha a' felsőház javítottásáról mult évben még senki sem gondolkodott volna, egészen helytelen, mert ő, az Examiner tudnillik, már öt év óta izgatja ezen kérdést, csak hogy az a' lordház utóbbi viselete által nyert jelentőséget. Az igaz, O'Connell Londonban mintegy hat év előtt tartott katolikus gyűlésben a' törvényhozás származékos ága csudálójának mondotta, noha egyszerűs mind radical reformernek (gyökeres javítónak) is nyilvánította magát; de az Examiner már akkor kijelenté, hogyha gondolatját a' javítás tárgyára fordítandja, csak hamar fel fogja fődözni, hogy aristokratia és demokratia össze nem férhető hatalmak, mellyek egy statusban nem állhatnak együtt meg, 's hogy vagy az alsóháznak kell a' lordok által kineveztetnie, vagy a' lordoknak kell végre is az alsóház szózata viszhangjának lennie. (Oest Beob.)

A' Suffolk-Chronicle szerint Fairman ezredes, oct. 19én orange-gyűlést tartott Ipswichben, mellyen 20 vasas katona volt jelen. Az ezredes azt mondá nekik, hogy mivel az ezredben páholyt tartani nem szabad, látogassák meg a' városi páholyt. A' Spectator megjegyzi erre: „A' sereg fő parancsnoka körlevelében, ha jól értettük, hadi törvényszegésnek vétetik az is, ha valaki orangepáholyban megjelen, 's mi úgy vélekedünk, Fairmant kérdőre kell vonni, mint ki a' katonaságot engedetlenségre ingerli, ha igaz, mit a' Suffolk-Chronicle mond.

Oct. 21én tette le Brougham lord a' londoni city számára építendő nagy iskola alapkövét, melly-

nek költségét a' hatóság viselendi. Az ünneplésben fényes és válogatott társaság vön részt, mellyet lakoma követett. Brougham lordot mindenütt élénk tetszéskiáltással fogadták 's ez alkalommal jeles beszédet tartott a' nép-nevelés hasznairól. — Az angol kormány Napier R. urtól Flagowban derék, 1000 tonna terhű, 's 300 löerejű gőzhajót vásárolt meg, melly Aukland név alatt a' vörös tenger meghajozására fog fordítottatni. Mint mondják e' hajó hadihajó módra fog fölkészítettetni. — A' Courier így szól a' belga hollandi ügyről: A' hollandi király jogtalanul panaszkodik trón-beszédesében — s' mint várni lehet, tory sajtónk szépen támogatja őt, — hogy nem volt alkalma országa becsületével 's érdekével összeférhetőleg elrendezni a' viszonyokat Belgium és Holland közt; de valljon nem egyedül ő fölségétől függött e az? Nagyon is kényelmes a' nemzeti becsület zászlóját fölszegezni, 's azt, a' mi jogos, megtagadni, azután pedig hangosan panaszkodni az ellenfélre. Hollandia, becsülete 's érdeke tekintetéből, Antwerpet mai napig is elfoglalva tartotta volna, ha e' helyből kitakarodásra nem kényszerítették vala. Bizonytal az angol sajtónak nem illik Palmerston lordot nyakasságról vádolni, melly inkább a' hollandi kormányt sújtja. Európa valamennyi udvarai hónapokon sötéveken keresztül elég alkalmat nyújtottak arra, hogy rendbe jöjenek a' belgahollandi ügyek; mellyek azouban most még kevesbé sulyosultak, mint eddig, 's mint velünk a' tory sajtó elhíhetni szeretné. Hollandia inkább akará a' szabályozást minden keresett mód és szín alatt elhalasztani, míg az európai udvarok 's a' közönség türelme teljesen kifáradt. Mi kétségkívül panaszoljuk Hollanddal barátságos viszonyink félbenszakadtát; de kinek legeslegkisebb oka sincs az ellen panaszkodni, az, ezen ország királya. — A' Globe, melly az angol első-minister organumának tartatik, még keményebben kel ki Hollandia, és politikája ellen. „A' jó hollandiak királya sergeket küld haza. Ő fölsége efölött virággónak rajzolja a' pénzügy állapotját, valamint rendülhetlennék a' status-bitelt. Angliában a' status-jövedelem folyvást növekedék, ugy Franciaországban is, azon időszakot kivéven, mióta a' rettegető törvények létesültek. Ha e' virággó pénzügy-állapottal a' porosz status-jövedelmek összehasonlíttatnak, mikép azokat a' frankfurti lapok előadják, 's az orosz bevételek, mikép azokat a' francia ujságok kiszámítják, méltán figyelmet támaszthatnak. — A' kalisehi táborra tett rendkívüli kiadások, legszerényebb számításnál fogva is fölrugnak 16 millió rubelre, ide nem számítván azon 10 millió rubelt, mellyet a' czár sajtát erszenyéből adott 's a' t.

Blackwood Magazin, toryk által kiadott sajtó, arra szólítja föl a' torykat 's conservativeket,

hogy sürgető szükségnél fogva mindenkép új erőre jutni törekedjenek az alsó házban, különben a' peerek kénytelenítettnek a' radicalismusnak végre is engedni.

A' Morning-Chronicle jeles cikkelyt ad válaszul a' Journal de Paris azon értekezésére, mellyben néhány angol lapnak a' francia kormány által történt lefoglaltatását védi. Figyelemre méltó helyeket közöl abból az Oest.Beob. „A' Journal de Paris hosszú cikkelyt közöl, megmutatni: mi jogos és hasznos a' vámhivatalokon lefoglalni valamennyi angol lapot, ha ellenséges irányt árulnak el a' francia kormány ellen. Ezen ijesztő terv létesítésére Calaisban, Bouglogneban és Havreban vizsgálóhivatalok fognak fölállítani, hogy valamennyi angol ujságot felnyissanak, 's megvizsgáljanak, mielőtt széthordatnak az országban. Azonban e' rendszabályok, a' két ország közt most divatozó vonzalmak, 's az eszmék cseréji mellett is elégtelenek, sükeretlenek lesznek. — A' francia sajtó nem akar az angol hírlapok nélkül ellenni, 's akármibe kerülend, egészen, vagy részletesen meg is tudandja azokat magának szerzeni. Ezen ujságok tartalma köre edzett lapokon, levelekben, 's ezer egyéb formában Franciaországba jutandnak, 's vajjon a' calaisi 's havreivizsgáló hivatalok a' leveleket is fel fogják e bontani, hogy a' veszélyes mérget kiszedegessék belőlök? Ha valamely despota rendszabályt létesíteni akarnak, minden következményt el kell fogadni; ez történeedik majd a' francia kormánnyal is. Érdekében fekütni volna, hogy borostyánin nyugodjék 's már az elméket csöndelgeni hagyja, 's azután magasztalja ezen csöndet remekének. Mi részünkről örültünk volna rajta, mert valóban kinos dolog, midőn naponként új cselekvényit kell számlálni elő az izetlenségnek 's balga zsarnokságnak. Még a' legrészrehajlatlanabb író is veszélybe jő, ha csak napról napra a' tettdolgokat beszéli is elő, hogy ellenzésbe esik a' francia kormánnyal. Csak ballagjon ösvényén! de midőn egy napon az angol sajtót számüzi valamely vágásért v. sujtásért egy hétilapban, 's a' másikon valamely város biráját teszi le, mivel egy ellenzöféli követet hitt meg ebédre, mit tegyünk akkor illy állapotban? gáncsolni láttunk, midőn csak elbeszélünk, midőn csak rosszalunk, 's nekünk hányják szemünkre, hogy ingerlünk 's lázítunk, míg magok a' tettek, melyekről tudósítunk, bősztik fel az ép emberértelmet, 's keserítgetnek minden nemesb érzést.“ — (Oest. Beob.)

Kent herczegné még folyvást Ramsgateben van, hol Victoria asszony egyre gyöngékedik kemény meghülése következtében. Legujabb hírek szerint azonban már lábadoz. — A' Dublin

Evening Mail azt mondja, hogy a' lordhelytartó utazása éjszaki Irlandban diadalmi menethez hasonlita; mindenütt lángoló lelkesüléssel fogadtatott, 's még a' fensőbb osztályiak is versenygettek illő elfogadtatásán. — O'Connell ur folyvást beszél, 's beszéltet magáról. A' tory sajtó naponként ostromolja őt személyében, politikájában sőt még hitében is, 's e' megtámadások telvék rágalmaikkal. A' Morning-Chronicle megjegyzi rájok: „A' tory lapok O'Connell nevével mindennapi kenyeröket érdemlik meg; a' tory-anyak O'Connell névvel mint mumussal csitítgatják kised toryaikat.“ De O'Connell, a' félelmes izgatót, mind ez épen nem zavarja meg, ő rendkívüli munkásságot fejt ki 's a' t.

FRANCZIAORSZÁG.

Vigier ur, kinél Grandvauxban a' hires lakoma tartatott, irást bocsátott valamennyi párisi lapszerkesztőhöz, mellyben ellenmond mindazon híreknek, mellyek a' grandvauxi lakomáról elterjedtek, egyszersmind jelenti, hogy ő mindazon lapirót pörbe fogja idézni, a' kik e' híreket ezentúl ismétlendik. — Mivel az oppositio lapjai azt hirdették, sőt még párisi levelezők is bizonyították, hogy különösen az altisztek igen elégtelenek 's azért gyakor elfogatásra nyujtnak alkalmat, a' Journal des Débats mindent elkövet, hogy ezen állítást megczáfolhassa. Okai 's bizonyosságai közt azt is említi, hogy a' hadminister e' hírekre megparancsolta valamennyi osztálynak, hogy szoros tudósítást adjanak be a' parancsuk alatt álló katonaságról. E' tudósítások már most, ugymond a' Débats, semmit sem mondanak azon elégtelenségről az altisztek közt, sőt azt állítják, hogy a' katonai fenyíték nagy rendben van, 's a' katonaság most is olly kész megtenni minden szolgálatot, mintha valóban ellenség előtt állana, áll pedig az országban.

Az Orleans hg az afrikai utra három segédet 's négy parancs-tisztet (Ordonanz-officier) viend magával. Ez utóbbiak közt van az Elchingeni herczeg, Ney marsal fija. Továbbá kísérik a' herczeget titkos irnoka, orvos, 's egy történetfestő. — A' belga királynak 's királynénak Parisban semmi ünneplést nem tettek. —

Audry de Puyraveau egy hónapos fogságát kiállván, oct. 26án ismét szabadságra jutott. — Oct. 26án a' szajnai törvényszék előtt csakugyan előfordult Broglie hg ügye Sarrans ur, a' Nouvelle Minerve szerkesztője 's Latapie tábornok ellen, a' már ismertes okokból. A' mi természetesen várható vala, megtörtént: Latapie nem tudván bebizonyítani, hogy a' Journal des Débatsban a' spanyol ügyekről megjelent cikkelyt ő készítette 's Broglie hgnek személyesen nyujtotta által, 14 napi fogságra 's 2,000 frank birságra, Sarrans

pedig két hónapi fogságra és szinte két ezer frank bírságra ítéltettek, e' fölött mindketten két hónapra eltiltattak minden polgári jog-gyakorlástól. Mivel azonban Latapie személyesen meg nem jelent, azért személyes idéző parancs bocsáttatott ki ellene. — A' ministerium mindezen erőködéseivel 's ügyekezetei mellett is veszteni kezd a' nép előtt hitelében. Legújában Darban és Bazasban követválasztáskor az ellenző fél nyert győzedelmet a' ministeri jelek fölött, minthogy Etchegoyen 's Bryas uu. választattak el követül. Hasonló veszteség érte a' ministeriumot néhány nappal előbb Fougèresben, hol Monthierry választatott meg követnek. — A' párisi tiersparti lapok nagyon kezdék hirtelen, hogy Jackson tábornok a' 25 milliós kárpótlási kérdésben a' francia követház által kívánt minden engesztelő nyilatkozást megtagadott 's ennél fogva a' két status közt háborgások fognak előbb utóbb kiütni. A' Journal des Débats igen kértli, hogy Jackson e' rendszabály iránt egyedül magára venné a' felelősséget. „E' fölött, ugymond a' Débats, Jackson gen. határozott szándékát nem láthatni által, 's csak annyit tudhatni, hogy az éjszakamerikai alnépet gyűlölséges indulatra szándékozik bizgatni, mellynek azután mintegy engedve arra kérné később a' congressust, hogy Franciaországgal összeütközthessék. De a' nemzet egyéb osztályai, mellyeknek t. i. van mit veszteniök, 's nyugottan gondolkodnak a' dologról, hangosan nyilatkoznak minden ollyas rendszabály ellen, melly ellenséges irányu lenne.“ 'S azt veti utána, hogy Van Buren ur, kinek biztos reménye van elnökségre, nincs olly nyilatkozásnak ellenére, melly az egyesült statusok érdekét előmozdítaná, 's Franciaország becsületének is megfelelné. Annyi bizonyos tehát, hogy az új kormány megválasztatásáig Éjszakamerikában, mi mártius hónapban történendik meg, változás e' dologban nem fog történni; 's ha netalán addig az amerikai ügyviselő is visszahivatnék, a' francia kormány is visszahírá az övét. —

Egy levelező az Allgemeine Zeitungban Parisból igaznak vallja a' grandvauxi terjedt híreket, hol csakugyan mocskos alávalóságok történtek. Végre azt is hiteles kútfőből mondja állíthatni, hogy a' belgák királya nem mulatságból ment Parisba, hanem a' jegyadomány 's nőhozzomány egy részét megkivánni. Az közönségesen tudva volt, hogy Lajos-Fülöp tervet akart a' követház elé nyújtani, melly fölhatalmazza őt leányának részére bizonyos jegyadományra. De a' ministerek mindeddig vonakodtak azt előterjeszteni, attól tartván, hogy kedvező szavazatot nem lesznek képesek nyerni. Most azonban, mivel hajlandónak látszik a' kamara, talán elszánják magukat még is a' jegyadományt megajánlandó törvényja-

vaslat előterjesztésére. Közönségesen tudva van, hogy Lajos-Fülöp mint nem király is dús gazdag 's igen takarékosan gazdálkodó ember volt. — A' szép művészetek Akademiája elhatározta, hogy azon arany emlékpénzt, mellyet Farachon urtól ülés alatt a' jutalom-osztáskor elloptak, ismét ki fogja pótolni. — A' Bon Sens azt hiszi, hogy Fieschi póre nem olly közel van; 's egyúttal roszalja azon módot, mellyel bannak Fieschivel. „Lehetlen ugymond e' lap, képzelni, mi megelőző figyelemmel bannak Fieschivel. Jul. 28a óta még egyetlen egyszer sem mondták meg neki, mi nyomorult gazember ő, sőt valamennyi csak környezi őt, mindnyájának meg van hagyva elismérni azon szellemet, elszántságot 's merészséget, mellyre szükségé volt, hogy gonosztettét végre hajthassa; így szinte hőst csinál a' kormány belőle!“ — A' Temps beszélgetést közöl, mellyből az sül ki, hogy a' status-kölcsön kamatait a' kormány lejjebb akarja szállítani.

Oct. 28án jelentek meg az eskütszék előtt Dieudé, a' Quotidienne kiadója és Cauchois-Lemaire ur, a' Bon Sens kiadója azon vétségről vádoltatva, hogy a' népet gyűlölségre 's megvetésre bizgatták a' kormány ellen, 's hogy kormányfelforgatásra szólították azt föl, noha sikeretlenül, közre tevén a' Sun angol lapból bizonyos czikelyt. A' Quotidienne némelly pontokra nézve még különbözött is a' Bon Sens fordításától; névszerint következő hely is vala benne olvasható: „Azon zsarnokság, melly folyvást támadgatja meg a' szabadságokat, csak azon férfiak megbukását készítheti elő, kiket szabad népek soha kormányra emelnie nem kellett volna.“ Cauchois Lemaire önmagát védelmezé olly beszédben, melly köz tettszést nyert. A' Quotidientet Bellwal védé. Több rendű szóváltás után félre lépett az eskütszék, 's mintegy félórányi távollét után minden elibe terjesztett kérdésre tagadólag felelt. Mire a' törvényszék kénytelen vala Dieudé és Cauchois Lemaire urakat minden vád alul fölmenteni, kiket azonnal körülvettek barátjaik, és szerencsét kívántak nekik. (Öst. Beob.)

Egy párisi levelező szerint a' nápolyi házasságból azért nem lett semmi, mert Lajos-Fülöp azt kívánta: ismérje őt a' két Szicilia királya a' Bourbon család fejének el.

SPANYOLORSZÁG.

A' carlosi főhadiszállás, melly oct. 14kén Estellában volt, 16kán Olazagoitiába, 17kén Salvatierrába, 18án Echarri de Vinoba tétett által. Ezen mozgások azt látszanak jelenteni, hogy Victoria ellen megtámadás készül. A' Journ. d. Débats egy bayonnei levél után azon hirt is közli, hogy a' carlositák la Puebla d'Arganzont (Vitoriatól dél felé) megtámadák 's elfoglalák. Ugyanczt a' ba-

yonei Phare is erősíti, hogy t. i. a' la Pueblai, őrsereg, Vitoriától három legua távolságra, melly 280 gyalogból 's 12 pattantyusból állott, a' carlositáknak megadta magát. — A' briviescai vidéken ükőzet volt, mellyben a' krisztinai vezér Espeleta 35 embert veszte holtakban, 's 50net sebesekben; a' carlosiak vesztesége sokkal csekélyebb vala. — A' S. Bartolomei erősség, nem messze S. Sebastianától, a' krisztinai őrsereg által elhagyatott, melly magát a' városba voná vissza. — A' carlositáknak nincsenek fegyvereik új katonáik számára, kik között számos a' szökevény. — A' krisztinaiak természetesen gyanakodva nézik Cordova titkos tanácskozási Eguia generállal, mert még nem feledék el azon veszteséget, melly a' Valdes és Zumalacarréguy közt Elliot eszközlése alatt kötött szerződésből a' szabadelmű ügyre származott. Talán innét lehetne részint azon gyanús helyzetet is megmagyarázni, melly Spanyolország' déli részeiben folyvást tart, a' cadixi junta makacsságát 's Espinosa viseletét, kire az andalusiai junta a' navarrai sereg vezérségét akarja ruházni. — Carlos 20án Mendozában, Cordova, Miranda de Ebroban volt.

Ezentul d. Carlos ügyében egy hivatalos újság jelenend meg azon rendetlenül kiadott felvilágosítások és bulletinek helyett, mellyek eddig néha néha a' carlosi ügy állásáról fölvilágításokat adtak. Az újság oct. 27e óta, minden szerdán és pénteken Onateben jelenend meg, olly czéllal, mint a' kihirdetett alaprajzból látszik, hogy azon gyalázatos csel-okoskodásokat, 's böleskélkedéseket, mik által a' közvéleményt el akarják ámítani, földre terítse, d. Carlos jogait védelmezze, 's mindent közzé tegyen, mi a' legitimitas szent ügyét elő segítheti. —

Madridi oct. 13. levél szerint az ottani angol követség segédtszjtjét, Southern urat, kinek Cadixba utaztáról már szóltak a' lapok, azon útja közben Skán reggeli 3 órakor nem messze Sevillától öt rabló megtámadá. Mind az öt elsüté az öszvérekre fegyverét, mi által egy azok közül elesett, 's a' postakocsis kezén igen súlyos lövést kapott. Szerencsére sem Southern sem az öt követő kurir nem sebesült meg; de mind kettőt kényteleníték a' kocsiából kiszállani 's egy sűrűbe vezeték, hol minden pénzt, ruhát, papirost elszedtek tőlük; még a' hintó vánkosit, 's az öszvéreket is magokkal vivék a' rablók. Southern csak nagy ügyvel bajjal veheté arra is a' zsiványokat, hogy a' táskát, mellyben hivatalos irományi voltak, visszaadják, mert mihelyt száját fölnyitni akará, agyonlövessel fenyegeték. Miután végre a' rablók eltávoztak, Southern ismét fölkeresé kocsiját, új öszvéreket hozatott, 's hihetőleg oct. 9én estve érkezett Cadixba. Hogy eféle kalandnak igen kellemet-

len oldalai vannak, azt kiki tudja. A' kerengő hírek még inkább nevelik ezen történet regényességét. Alig érkezett az eset hire Madridba, midőn már azon mendemonda kezdé szárnyalni, hogy a' segédtszjt Andujaron átutazta közben az ottani juntával öszszeszlalkozott volna, minek következtében a' junta néhány hazafit küldé utána hivatalos irományait elszedetni. Azonban e' hirt, a' junta több jelből elismért becsületességén kívül, azon körülmény főképp hazugnak bizonyítja, hogy az angol követséghez érkezett hiteles tudósítás szerint Southern urtól csak pénzt vettek el, nem egyszersmind hivatalos irományit is. —

Madridbol oct. 14éről. A' cadixi és sevillai legújabb háborgások bebizonyosulnak. Cadixban új junta alakult, mellynek tagjait a' nép legalsó osztálya választá. Sevillát egy sereg katona kényszeríté e' mozgáshoz csatlakozni. Madridba a' cataloniai juntától követek érkeztek a' duló pártosak ellen katonai ótalmat kérni. A' murciai junta oct. 9én feloszlott. Quiroga generál tegnap érkezett a' fogásból vissza, mellyben öt a' patrioták zárva tarták Manzanaresben. — Oct. 15éről: az andalusiai mozgás természetes kifejléséhez közelit; — milylen a' mag, olyan a' gyümölcs. Kevés nap előtt azt hirdeté Mendizabal ur, hogy hihetlentl vitt végbe t. i. 20 nap alatt a' junták közti viszáldásokat lecsilapította; azonban az andalusiai tudósítások megrendítik e' csudatétemény hitelét; sőt azt is beszélik, hogy minister ur nem annyira belső meggyőződés 's hazafi ösztön, mint pengő ékesszólás és ügyesen szőtt cselek által indította fölözlésra az eddigi cadixi és sevillai juntát; továbbá hogy ez eszközök alkalmazása nem volt annyira eltitkolva, hogy az andalusiai szabadelműek figyelmét kikerülhetten volna 's a' t. — Toreno gróf, ministerségből kilépte óta tegnap jelent meg első ízben színházi páholyában.

Sevillai hírek szerint Osorio ezredes, kit az andujari középponti junta Sevillába küldött, hogy az ottani juntát, melly a' királyné parancsainak 's az új ministeriumnak hódolt, elfűzze 's a' hatalmat maga kezeibe ragadja, a' sevillai nép részéről hatalmas ellenállást tapasztalt. Ezen dolog állása legvilágosbban kitetszik a' hadi ministerhez küldött hivatalos tudósításból, melly következő: Oct. 8án az afrikai gyalogezrednek, 's 7ik serezednek egy zászlóaljja, 's a' cadixi nemzeti őrségnek egy osztálya, három álgyuval bejött Sevillába, 's mivel ott azt hitték, hogy Espinosa, az andalusiai tábor fővezére által küldetnek, béeresztettek a' városba, 's már a' katonai lakományokba szállottanak, midőn kísült, hogy Osorio ezredes parancsolati alatt vannak, ki azért jött, hogy a' volt igazgató junta tagjait, kik a' királyné részire állottak, megriassza. Ezen

dolog köztudomásra jutása erős izgást okozott a' tisztviselők 's a' nemzeti katonaság közt. A' kormányzó rendelkezéseket tön a' nyilvános esőndfentartásra. Miután tudtára adatott, hogy méltóságát Osorio ezredes kezeibe tegye-le, azt felelé, hogy az andujari junta hatalmát el nem ismeri 's annak engedelmességni nem fog. — Azonban a' forrongás növekedett, mert híre futott, hogy Osorio ezredes, katonai szemlét tartand. A' nemzeti őrsereg tisztjei kérték a' kormányzót, hogy hivatalát tartsa meg, 's egyesülvén a' katonai őrsereggel, a' szemle pillanatjában gyűjtsék össze seregeiket. A' fölfegyverkezett nép, mintegy 8000 főnyi, egyesült velök. Körülvették Osorio szállását, 's a' közvélemény olly erővel mutatkozott, hogy nagy katastrophra lehetne számolni. — A' dolgok illy helyzetében a' nyilvános béke erős rendszabályokat kívánt, 's a' kormányzó engedett a' közkívánságnak. Sierre ezredes küldetett Osoriohoz, ki mind addig szobájába zárva maradt; de miután az ajtókat betörték 's a' házat rombolni kezdék, csakhamar egész lakja teli lett fegyveresekkel. Osoriot megfogták 's Badajozba küldötték, hol a' főhadiparancsnok intézkedésére bízott. Az éj nagyobb része alatt ellenséges színe volt a' városnak, de semmi szerencsétlenség nem történt. —

Oct. 19i madridi Gaceta szerint a' regens királyné nagy szemlét tartott a' madridi őrsereg 's nemzeti katonaság fölött, mellynek végeztével felszólítások osztattak széllyel, mikben a' katonák 's polgárok intetnek, hogy erejüket összesítsék 's feszítsék meg az éjszaki tartományokban dúló polgári háboru bevégzésére. 29i Gazette de Fr. szerint e' szemlének ohajtott sükere nem volt. Mendizabal nem hiszi már, hogy a' mozdulatokat elnyomhassa 's félteni kezdi Krisztina kormányát. A' Journal de Paris ellenben ugyanazon napról minden jót hirdet.

Az andujari középponti junta nyilatkozatása, mellyet az oct. 6án az andalusiakhoz intézett, következőleg hangzik: Andalusiak! azon pillantásban, midőn a' jelen nyilatkozást kezetekbe venedtek, Sevilla gyalázatos elpártoltát már hallani fogjátok. A' középponti junta biztosan és nyugalmasan igazsága legbensőbb érzetében, úgy tekint e' történetet, mint néhány becsület, jámborság 's erénytől üres dicsvágyók eselszövényét. Mi joggal meri a' sevillai tartomány, miután önkényleg és szabad akaratjából az andalusiai tartományok általános fölkeléséhez csatlakozott, 's követeknek illő alaku fölhatalmazást adott, ezeket most visszavenni? nem kötelezte é magát a' többség tetszésinek engedni? mi biztosság lakhatnak az emberi társaságban, ha illy nemű szerződéseket büntetlenül lehetne megrontani? magányos emberek közt ez bűn volna, várostól város, tarto-

mánytól tartomány ellen pedig olly hitszegés, mellyet szavakkal nem irhatni le! szerencsére a' junta szigoru rendszabályi ezen bajt orvosolni fogják. 'S mi történt hát, mi illy változás oka? Badajoz hódolása 's a' cortes' összehívása. E' történeteket a' középponti junta is igen jól tudja, 's helyzete szövevényét teljesen ismeri, de ismeri egyszersmind segéd forrásai egész kiterjedését is. Szabadon ki kell mondanunk: midőn szándékunkat előre kijelentők, előre megvizsgáltuk lépésünk minden következtését: most sem hazafiság, sem becsület, sem férfúság nem lenne tölünk azon pályáról kitérni, mellyet a' kötelesség illy körülmények közt előnkbe szab. — Ah! ha elégséges okaink volnának, minket lelépésre 's a' kormánynak engedésre határozzók, mi örömmel tennők ezt, mi örömmel fordítanók minden hadi erőnket a' közös ellenség ellen! — Erőtlen tagjai a' sevillai juntának! mi lett honszeretéstekből, 's eles előrelátástokból? nem! az nem a' szabadság istene, ki belétek illy bűnös, illy gyalázatos viseletet ihlett; önzés az, dicsvágy, néhány ember kívánata, a' kormánnyal kibékülve, szerencsését találni, 's annak kezeiből tisztségeket, méltóságokat hizelegni ki. — A' junta elismeri, hogy Mendizabal ur sok szépet 's jót cselekedett, soha sem is fog oktalanul ellenszegülni vagy megtámadó szerepet játszani, ő is egységet 's egyetértést ohajt, mint a' kormány, de azt okos, alkalmas 's biztos eszközök által, mellyek a' haza sorsát, szabadság ügyét 's más legszentebb érdekeket kockára nem tesznek. Tanácsos lenne é, illy kedves érdekeket valamelly szeszélynek, történetnek, egy rendelkezésnek, mellyet Mendizabal követője hozandhat, pusztán kitenni? Hányszor voltak már királyok hálóba kerítve dicsvágyó 's eselszövényes udvari emberek által! hazánk legújabb története is elég példát mutathat erre. Nyíltan meg kell vallanunk, hogy minden ügyekezett mellett is a' köz várakozásnak megfelelésre eddig csak reményink 's ígérletink vannak. Egy alaptörvény, egy Belgium, Portugália vagy Franciaország alkotmányához hasonló szerkesztés egész Spanyolországot kibékíthetné. Az anarchia azon szelleme, azon híresztelt demagogia, azon republikázó föllengzés, mellyel olly sok embert elvakítanak, előttünk, kik a' népet 's országot ismerjük, üres hangok csupán. Nincs itt más fanatizmus, mint II. Izabella thronjaért 's az ehez kötött alkotmányos szabadságért. Ki minket más gondolatul vádol, gyalázatosan rágalmoz, 's a' t. Aláírások: Donadio gr. elnök, Gutierrez Acuna, másodelnök 's a' t.

Az andalusiai juntának ezen nyilatkozása ellent nem állván, újabb hírek egyezőleg jelentik,

hogya a' nyakas junta végre csakugyan alá vetette magát a' kormánynak, és seregeit az éjszaki tartományokba Carlos ellen küldi. Espinosa generál, ki eddig azokat vezérlé, megtartja hivatalát. A' sereg egy része Cadixban, másik Sevillában és Malagában ül hajóra. A' középponti junta, mielőtt eloszlott, eddigi viseletéről 's elveiről egy hosszú nyilatkozást adott ki, 's az alárendelt juntáknak megparancsolta, hogy szinte oszoljanak el. A' cadixi junta eddig ugyan föl nem oszlott, de a' kormánynak segédhatását ígerte. — Az éjszaki tartományokba küldendő seregek' száma 27000 főnyi. — Így tehát Mendizabal ur a' revolutio egyedüli képviselője; 's minden fölhatalmazás kezeibe van lerakva; majd meglátjuk, mint felel meg e' terhes dictaturának.

AMERIKÁ.

Éjszakamerikai egyesült statusok: A' Times leveleket kapott Ujyorkból, oct. 4ig terjedőket. E' különben biteles kűföböl eredt levelek épen nem bizonyolják azon komor rajzolatokat, mellyek olly gyakoriak most a' londoni, kivált tory-újságokban. Sőt inkább azt állítják, hogy némelly részleges (partialis) zavargásokat kivéve, az ország nyugott 's elégült, 's mind politikai mind kereskedési pályáján folyvást halad kormánya alatt, melly teljes bizodalmit bírja a' népnek. Az elnökségre kijelölt három legtisztesszemély: van Buren, Hogh L. White bíró irlandi születésű, 's végre Webster ur. Azonban igen hihető, hogy a' demokrata párt az első (t. i. van Buren) megválasztatását létesíteni fogja, ki most alelnök és Jackson generállal bensőleg szövöttek. —

Brazília. Említettük a' parai szomorú történeteket Braziliából, valamint azt is, hogy a' berohanó indusfaj mind az angolokat, mind az éjszakamerikaiakat hasonlóan szabdalta 's öldöste. Az angol lapok erre mindjárt fölszóltak 's arra kívánták a' kormányt birni, hogy Parát foglalja el; minthogy az az angol kereskedésnek tetemes fogyasztó helyül szolgálhatand, de egyszersmind azért is, mert különben az éjszakamerikai egyesült statusok kormánya e' várost bizonyosan elfoglalandja. Most Braziliából érkeztek Angliába tudósítások, mellyekből megvalósul, hogy az éjszakamerikai statusok kormánya Parát csakugyan elfoglalta. A' hirt Opossum nevű hajó hozta oct. 23án Fernambucoból, honnan sept. Sikán indult ki. A' tudósítás Fernambucoba azon részletes előadással érkezett, hogy az éjszakamerikai commodore, Taylor, Parát nyugottan elfoglalta, 's az indianusokat, miután lefegyverzé őket, szabadon bocsátotta.

Mexico. Ujyorki újságok hírlik Mexicoból sept. 3rol, hogy a' tanács többsége azon terv-

nek, mellynél fogva Santana generált hét évre a' republica fejévé akárnák nevezni, ellen van. Santana folyvást nyárilakán éldegelt, Manga de Clevoban. Barragan, az alelnök be- küldötte lemondását a' congressusnak, de az nem fogadtatott el. A' mexicói bányák jövedelme a' jun. 30án végződött évben összesen 7,030.680 dollárnyi vala. (14,061,360 pf.) Ebből az összes mexicói kormány 146,613 dollárnyi, száztól kettős osztaléku, adót huzott. E' fölött ugyan ezen év alatt 149 — 186,171 dollár értékű ezüstrúd vitetett be Mexico városába, mellyből a' kormány (száztól hetes) osztaléku huzott 13,031 dollárral. —

TÖRÖKORSZÁG.

Konstantinápolyból oct. 7ről írják, hogy Milosch hg már visszautazásra készül. Mint beszélék sz. Demeter napra hiszi megérkezését Kragujevaczra. Szerviajövendő kormányalakjára nézve azt mondják, a' herczeg nagyon engedékenyek találá a' portát, 's hajlandónak ohajtásai 's nézetei elfogadására. Szóval azt hírlik, hogy Milosch hg teljesen elégültén tér vissza. Ha lehetni a' hirt, azt is beszélék, hogy a' szultán Milosch hgnak adta volna Boszniának egy részét, hogy azt a' szerb fejdelemséggel összekapcsolja, részint hogy megjutalmazza a' szerb népet 's fejdelmét, részint hogy csöndet 's nyugalmat szerezzen a' szerb-bosnyák határszéleken, hol eddig tartóságok voltak a' háborgások. A' stambuli levelező mindazáltal maga is pusztá hirnek mondja ezt. — A' samosi nyugtalanság komolyabb bélyeget kezd öltetni, 's előre láthatni, hogy ha a' fölingerlett elmék lecsilapulására illő 's alkalmas módok nem vétetnek elő, a' porta e' szigetét még el is vesztheti. — Bukarestből oct. 10ről írják, hogy ott 11én vagy 12én várják Achmed basát, a' Bécsből visszatérő török követet. Az oláh hospodar részéről fényes fogadásra tétetnek előkészületek. — A' dögmirigy folyvást uralkodik, de nem igen nagy mértékben. —

ELEGYHIREK.

Arago ur Párisban a' fr. akademiának új fölvilágításokat adott a' Halley-üstökös legutóbbi napokban észrevett physikai tulajdonságáról. Az eddigi üstökösök körötti vizsgálatokban sohasem vettek észre a' csillagászok fénytömegi egyenetlenséget, melly minden pontiban egyenlő intensitást mutatott. Ellenben a' Halley üstökösénél Arago ur különös eltérést tapasztalt; t. i. egy világító szegélyt, melly tetszőleg kiemelkedett. Ezen körülmény igen fontos, mert az üstökösök önmagok körötti forgását illető nagy kérdés megfejtésére vezethet. —

Bankrészevény 1382.